

Konden rode bedrijven na 2015 nog wettig een nieuwe vergunning krijgen?

Met de aankondiging van een audit is Vlaams minister van Omgeving Zuhair Demir (N-VA) erin geslaagd om de focus in het stikstofakkoord compleet te verleggen. De Vlaamse kranten hebben de mond vol van cliëntelisme en de lobbymachine Boerenbond. De centrale vraag wordt echter uit het oog verloren: konden rode bedrijven na 2015 nog een nieuwe vergunning krijgen? Het antwoord is eenvoudig: ja, dat kon.

2 JUNI 2022 – LAATST BIJGEWERKT OM 7 JUNI 2022 9:56

Lees meer over:

stikstof

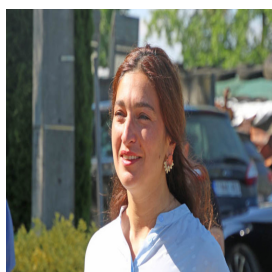
omgevingsvergunning

Elke week nieuwe onthullingen

“Het stikstofdossier telt stilaan meer onverwachte wendingen dan een heel seizoen van Thuis”, zo schrijft journalist Peter Mijlemans in een commentaarstuk in Het Nieuwsblad. Wie de Commissies Landbouw en Leefmilieu in het Vlaams parlement volgt, kan dat alleen maar beamen. Week na week leiden parlementaire vragen over het stikstofakkoord van de Vlaamse regering tot nieuwe onthullingen die uitgebreid de kranten halen. Dat was deze week in de Commissie Leefmilieu niet anders. Minister Demir moest op een parlementaire vraag van Mieke Schauvliege (Groen) antwoorden dat sinds de lijst van rode bedrijven in het leven werd geroepen in 2014, er al 25 van die oorspronkelijk rode bedrijven (de grote meerderheid verdween in 2015 van die lijst) een nieuwe vergunning hebben gekregen.

Mieke Schauvliege merkte op dat er bij sommige van deze vergunningsdossiers sprake was van contact tussen Boerenbond en het Agentschap Natuur en Bos, waarna een negatief advies wijzigde in een positief advies. Door die vaststelling kondigde de minister prompt een audit aan om de adviesverlening van het Agentschap Natuur en Bos in deze 25 vergunningsdossiers onder de loep te nemen. Met titels als “Demir onderzoekt rol Boerenbond in stikstofadviezen” en “Demir laat gelobby Boerenbond over rode landbouwbedrijven onderzoeken”, was de toon meteen gezet.

Uitgelicht

Demir laat audit doen naar adviesverlening ANB in dossiers rode bedrijven

nieuws

Vlaams minister van Omgeving Zuhair Demir (N-VA) heeft een audit besteld naar de manier waarop het Agentschap Natuur en Bos (ANB) adviezen heeft afgeleverd in het stikstofdossi...

31 MEI 2022

Toxische aanpak

“Het Agentschap Natuur en Bos en Boerenbond onder de bus duwen omdat ze met elkaar communiceren, is toxisch”, reageert jurist en universitair docent Stijn Verbist [in een opiniestuk in De Tijd](#) op de nieuwe wending in het stikstofdossier. “Bepaalde media nemen dit kritiekloos over en berichten hierover als zijn ze het zoveelste schandaal op het spoor.”

Volgens [Verbist](#) kunnen ze beter even stilstaan bij de manier waarop overheden functioneren. “Overheden, zoals ANB, zijn in hun adviezen of beslissingen verplicht rekening te houden met alle relevante feitelijke gegevens. Het is hen niet verboden met de buitenwereld te communiceren. Betrokkenen, bijvoorbeeld landbouwers of hun belangenorganisatie Boerenbond, kunnen in concrete dossiers relevante informatie aanreiken. Hoewel hierover in dit geval een andere indruk is gewekt, is zo’n werkwijze niet onwettig”, klinkt het.

De jurist wijst erop dat als de wet ruimte laat voor een beslissing – en dit is vaak het geval – dan kunnen overheden in vrijheid kiezen uit de alternatieven. “Zo’n keuze wordt niet arbitrair gemaakt. Ze moet worden verantwoord in het licht van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Bovendien geldt een formele motiveringsplicht: overheden moeten de motieven en redenen voor hun keuze expliciet opnemen in hun advies of hun beslissing”, duidt Verbist. Als er contacten zijn met belangenorganisaties, dan moet dat volgens hem transparant gebeuren en moeten eventueel gewijzigde keuzes op een adequate en daadkrachtige manier worden verantwoord.

Boeren, ambtenaren en belangenorganisaties als halve misdadigers wegzetten, kan misschien stemmen opleveren, maar het klimaat en milieu zullen er niet mee gediend zijn

Stijn Verbist - Jurist, advocaat, auteur en universitair docent

Electorale winst

Hij wijst er in zijn opiniestuk nog op dat ongebreidelde beschuldigingen en verwijten uiten dan wel electorale winst mag opleveren, maar dat dit uiteindelijk de instellingen schaadt. “Ambtenaren die door regeldwang en werklast onder druk staan, slaan in een kramp. Ze raken gedemotiveerd en worden angstig om creatieve, op de realiteit afgestemde beslissingen te nemen”, meent de jurist.

Verbist ziet dat de mantra van het klimaat vandaag alles lijkt te legitimeren. “Eigendomsrechten en exploitaties gaan op de schop, in naam van het klimaat. De groep die hierdoor wordt beschadigd is klein en daarom electoraal verwaarloosbaar in vergelijking met de groep die men op de hand krijgt. Boeren, ambtenaren en belangenorganisaties als halve misdadigers wegzetten, kan misschien stemmen opleveren, maar het klimaat en milieu zullen er niet mee gediend zijn”, besluit hij.

Uitgelicht

Lek over "illegale slachtvloer" in Averbode krijgt nog staartje

nieuws

De paters van Averbode blijven van in de ene onaangename verrassing in de andere vallen. Nadat ze eerder uit het niets een rode PAS-brief kregen, moesten ze nu in de kranten v...

🕒 30 APRIL 2022

Lees meer

“Stuitende voorbeelden van dubieuze vergunningen”

Tot daar de berichtgeving over het stikstofdossier op woensdag. Donderdag pakte [Het Nieuwsblad](#) dan weer groots uit met “een eerste stuitend voorbeeld van hoe landbouwbedrijven jarenlang dubieuze vergunningen kregen”. Het gaat om een bedrijf uit Kasterlee dat in 2014 en 2015 als rood werd aangeduid. In 2017 diende het bedrijf een vergunningsaanvraag in en kreeg het die vergunning na positief advies van ANB. De vergunning werd oorspronkelijk afgeleverd door de provincie Antwerpen, maar er werd beroep aangetekend. Uiteindelijk was het toenmalig minister van Leefmilieu en Landbouw Joke Schauvliege (cd&v) die een jaar later de vergunning verleende. Dat de Raad van Vergunningsbetwistingen in 2020 die beslissing volgde, werd weggelaten.

Die eenzijdige en onvolledige berichtgeving in de pers werd al vroeg op de ochtend afgekraakt door Gwendolyn Rutten van Open Vld die zich heeft vastgebeten in het stikstofdossier. Zij vindt het opvallend dat dit dossier werd gelekt in de pers, terwijl deze vergunningen niet in het dossier zat dat het Vlaams parlement vertrouwelijk kon inkijken. “Ook toevallig dat niet gelekt werd dat deze vergunning is aangevochten voor de Raad van Vergunningsbetwistingen en dat de rechter Schauvliege gelijk gaf in 2020”, luidt het.

Tinne Rombouts van cd&v die eerder al forse kritiek spuide op het stikstofakkoord, stelde het nog scherper. “De aandacht afleiden van de huidige fouten in het beleid door insinuaties te uiten over het verleden. Een bekend recept”, tweette ze. Ze stelde zich ook vragen over de rol van de media. “Selectieve informatie als zoet koekje voor de burger serveren in de krant, terwijl een factcheck niet zo moeilijk is. De parlementsleden die het dossier met enige sérieux opvolgen, staan erbij en kijken ernaar. Met open mond”, aldus Rombouts.

Over de beïnvloeding van Boerenbond die geïnsinueerd wordt door de aankondiging van een audit door Demir, is ze kort. “Tijdens de gedachtewisseling met ANB in de Commissie Landbouw zijn er vragen gesteld aan de bevoegde ambtenaar over de tussenkomst van Boerenbond. Daaruit bleek duidelijk dat er geen sprake was van beïnvloeding. Maar als men dit nog eens wil nagaan met een audit, dan mag dat zeker. Ik reken er dan wel op dat die audit in de zo breed mogelijke zin wordt aangepakt en dat de screening niet alleen op het verleden slaat, maar ook op de periode tot nu”, zegt Rombouts.

Ook het feit dat Demir stelt dat er 25 bedrijven op de initiële lijst van 135 rode bedrijven een nieuwe vergunning hebben gekregen, stuit haar tegen de borst. “Waarom wordt naar 135 bedrijven verwezen? In 2014 is duidelijk gesteld dat het om een voorlopige lijst ging en dat de wetenschappers op basis van verfijning van de parameters en verfijning van de zoekzones in 2015 tot een definitieve lijst gingen komen”, benadrukt Rombouts. “En dat is niet in achterkamertjes gebeurd, zoals soms wordt geïnsinueerd, maar in alle openheid.” Ze vraagt zich af waarom er dan plots wordt teruggegrepen naar de lijst uit 2014 die geen enkele bindende waarde heeft. “Dit heeft toch enkel de bedoeling om mist te spuien?”, vraagt Rombouts zich af.

nieuws

Vlaamse meerderheid blijft ruziën over stikstofakkoord

25 MEI 2022

In de kaart van Demir

Volgens Wim Winckelmans van De Standaard is het voor minister Demir “meegenomen dat de audit de aandacht verlegt in het stikstofdossier”. Hij wijst erop dat er al enkele weken een groot ongenoegen leeft bij de coalitiepartners Open Vld en cd&v over de lijsten en parameters die de administratie gebruikt om landbouwbedrijf als rood te bestempelen en die niet zouden overeenstemmen met die van het stikstofakkoord in de regering. “Nu slaat Demir terug met een onderzoek naar de Boerenbond”, schrijft hij.

Winckelmans ziet dat Demir van bij het begin van haar ministerschap “de Boerenbond de wacht heeft aangezegd”. “Door nu ook het ANB erbij te betrekken, valt ze in herhaling. Eerder ging ze al in contramane met onder meer de Openbare Afvalstoffenmaatschappij Ovam over het PFOS-dossier en met de Vlaamse energieregulator Vreg.”

Centrale vraag: rode vergunningen onwettig?

In Het Nieuwsblad stelt milieu-advocate Isabelle Larmuseau dat de vergunning van rode bedrijven totaal onwettig is. “Er zijn fouten gemaakt op drie niveaus. In eerste instantie bij de MER-deskundige die de passende beoordeling en verscherpte natuurtoets heeft uitgevoerd. Vervolgens bij het Agentschap Natuur en Bos die de passende beoordeling en verscherpte natuurtoets gunstig heeft beoordeeld. Als in 2014 en 2015 al geweten was dat het bedrijf in kwestie rood was, dan kan het niet dat er een gunstig advies is verleend. En tot slot is ook de overheid die de vergunning verleende verantwoordelijk”, stelt ze.

Maar is dat ook effectief zo? Kunnen landbouwbedrijven die op de rode lijst van 2015 staan onder geen beding een nieuwe vergunning krijgen? “Dat klopt niet”, zegt Hanne Leirs, adviseur milieubeleid bij Boerenbond. “Bedrijven die in 2015 een impactscore van meer dan 50 procent hadden, konden wel een nieuwe vergunning krijgen als zij door minder dieren te houden of milderende maatregelen te nemen die de stikstofuitstoot reduceren, hun impactscore onder de 50 procent brachten.”

Ook Tinne Rombouts bevestigt dit. “Er wordt een perceptie gecreëerd rond de rode bedrijven dat zij sowieso moeten stoppen. Het verplicht stoppen van de rode bedrijven is een nieuw gegeven, overeengekomen in het recente stikstofakkoord van de Vlaamse regering. In het voorlopige PAS-kader uit 2015 is daar geen sprake van”, stelt ze. Volgens de cd&v-politica kregen alle landbouwbedrijven een brief in de bus om hen te informeren over de impactscore van hun bedrijf. “Voor rode bedrijven was de boodschap daarbij duidelijk: je zal niet zomaar een nieuwe vergunning krijgen, je zal inspanningen moeten doen om je impactscore naar beneden te krijgen.”

Dat blijkt ook uit het flankerend beleid voor de rode bedrijven. “Die bedrijven kregen een duidelijke keuze: je kan investeringen doen om je impactscore naar beneden te krijgen, je kan stoppen of je kan kiezen voor een bedrijfsverplaatsing onder begeleiding van VLM”, legt Rombouts uit. Ze kregen tot 2030 de tijd om stappen te zetten. “In het nieuwe stikstofakkoord heeft de regering gesteld dat bedrijven die onvoldoende inspanningen gedaan hebben op vlak van stikstofreductie dienen te stoppen in 2025.”

Uitgelicht

Stikstof: “Met de rode brieven wil de overheid voldongen feiten creëren”

interview

De kans is klein dat er tegen het einde van de legislatuur een juridisch sluitend stikstofkader voorligt, dat zegt professor milieurecht Kurt Deketelaere. “De Vlaamse regering...

26 APRIL 2022

Lees meer

Miscommunicatie en fake news

Rombouts ziet wel dat er heel wat bedrijven zijn die hun impactscore hebben gemilderd (al dan niet begeleid door VLM) en die toch nog op de nieuwe rode lijst staan. Anderzijds zijn er bedrijven die op de lijst waarvan in het verleden was aangetoond dat ze een impactscore lager dan 50 procent hebben. “Voor de berekening ervan gebruikt de overheid namelijk modellen en aannames. Zo wordt bijvoorbeeld per bedrijf één centraal uitstootpunt gehanteerd. Ik ken gevallen waarbij bedrijven plots een oranje in plaats van een rode kleurcode krijgen wanneer de berekening is gebeurd op basis van de werkelijke situering van de ventilatiepunten.”

De rode lijsten krijgen de laatste weken enorm veel aandacht, maar Rombouts wijst erop dat het eigenlijk gaat over meer dan die 41 bedrijven. “Als de overheid er al niet in slaagt om de impactscores van 41 bedrijven correct te berekenen, wat betekent dit dan voor de andere 12.000 veebedrijven in Vlaanderen?”, vraagt ze zich af.

Ze noemt het politiek getouwtrek rond dit dossier enorm. “Het is ongezien dat er zelfs in het parlement fake news wordt gemaakt. Dit is een sterk staaltje van miscommunicatie naar de burgers en naar de betrokkenen. Alsof het dossier nog niet ingewikkeld genoeg is”, aldus nog Rombouts.

Flankerend beleid VLM 2015

Bron: Eigen berichtgeving / De Tijd / Het Nieuwsblad / De Standaard

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • 0473 59 41 39
M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>
screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>
screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

© 2024 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra